

MILJÖHANDLINGSPLAN 2013-2015

Inledning

I stadens budget för 2012 beslutades att alla nämnder och styrelser ska ta fram en miljöhandlingsplan. Handlingsplanen utgår från Stockholms miljöprogram och kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Stockholms miljöprogram 2012-2015

I stadens miljöprogram har sex målområden formulerats. Till dem finns delmål och indikatorer framtagna:

Mål 1: Miljöeffektiva transporter

Mål 2: Giftfria varor och byggnader

Mål 3: Hållbar energianvändning

Mål 4: Hållbar användning av mark och vatten

Mål 5: Miljöeffektiv avfallshantering

Mål 6: Sund inomhusmiljö

Stadsdelsnämnden har viss rådighet inom målområdena 1 till 5. Målområde 6 ”Sund inomhusmiljö” berör främst stadens fastighetsbolag.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål och nämndens mål

Inriktningsmål 1: Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.

Mål för verksamhetsområde 1.3: Stockholms livsmiljö ska vara hållbar.

Nämndmål: Miljö- och klimatbelastningen från stadsdelsnämndens verksamheter ska vara låg.

Ett antal indikatorer har tagits fram för att följa upp målen. De redovisas i tertialrapporter och årsberättelser.

Genomförande

Ansvar för genomförandet av miljöhandlingsplanen följer delegationsordningen. Enhetschefer ansvarar för att nödvändiga åtgärder genomförs. Förvaltningens administration kan vara ett stöd i arbetet, till exempel vid införande av matavfallshämtning.

1. Miljöeffektiva transporter

Kommunfullmäktiges indikatorer:

Andel miljöbilar i stadens bilflotta, Andel dubbdäck, Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar, Andel elbilar.

Förvaltningens arbetssätt

Förvaltningen har endast två tjänstebilar. Dessa är miljöbilar och har odubbade vinterdäck. Under 2013 kommer en av tjänstebilarna att bytas ut mot en elbil. Förvaltningen har en resepolicy som samtliga enheter ska följa (se intranätet under styr- och stöddokument).

Principer för miljöeffektiva resor ur Älvsjö stadsdelsnämnds resepolicy:

- ***Fundera på om resan är nödvändig***
Överväg om en resa kan ersättas med ett telefonmöte, vilket även kan spara tid.
- ***Välj miljöanpassade transportmedel i första hand.***
Det vill säga gå, cykla, res kollektivt eller välj miljöfordon.
- ***Kör sparsamt så blir bränsleförbrukningen låg.***
- ***Samåk och samordna resandet.***

Förvaltningens åtgärder:

- Byta ut en av tjänstebilarna till en elbil
- Följa förvaltningens resepolicy
- Arbeta för att fler använder tjänstecyklarna

2. Giftfria varor och byggnader

Kommunfullmäktiges indikatorer:

Andelen ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter.

Förvaltningens arbetssätt

Samtliga enheter som köper in livsmedel, både till brukare och till personal, uppmantras att öka andelen ekologiska livsmedel. Ekologiska livsmedel som serveras till brukare konteras och följs upp separat. Även livsmedel som köps in för personalen, såsom fruktkorgar, kaffe och kaffebröd, ska om möjligt vara ekologiska. Förvaltningen ställer också krav vid sina egna upphandlingar att varor som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår.

Förvaltningens åtgärder:

- Alla enheter ska uppnå årets mål 23% ekologiska livsmedel.
- Fruktkorgar och kaffe till personalen ska vara ekologiska.
- Vid inköp ska det alternativ som är bäst ur miljösynpunkt väljas.
- Vid egna upphandlingar ska krav ställas på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår

3.Hållbar energianvändning

Kommunfullmäktiges indikator:

Elanvändning per kvadratmeter.

Förvaltningens arbetssätt

Förvaltningen har förhållandevis små möjligheter att påverka sin energiförbrukning. Det kan främst ske genom åtgärder vid ny- och ombyggnation eller vid utbyte av de vitvaror som förvaltningen står för. 2011 genomförde förvaltningen en energikartläggning av förskolorna och en inventering av vitvaror. Därefter byttes äldre torkskåp ut. Enligt det nya avtalet med Sisab som gäller från 2013 kommer Sisab att stå för förskolornas elabonnemang samt vitvaror utöver de som finns i köken. Förvaltningen omfattas av stadens centrala upphandling av miljömärkt el.

Förvaltningens åtgärder:

- Alla verksamheter ska arbeta för minskad energiförbrukning.
- Vid utbyte av vitvaror ersätts de gamla med energisnåla apparater.
- Vid ny- och ombyggnationer ska förvaltningen skapa förutsättningar för så låg energiförbrukning som möjligt.

4.Hållbar användning av mark och vatten

Det finns ingen indikator från kommunfullmäktige som stadsdelsnämnderna ska följa upp för detta mål. Det som främst rör stadsdelsnämndens ansvarsområde är delmålet om skötsel av grön- och vattenområden som stärker biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter.

Förvaltningens arbetssätt

Park- och naturmark sköts utifrån skötselplaner och Älvsjö parkplan, i den utsträckning som budgeten medger. Älvsjöskogen utreds för att bli naturreservat, vilket planeras inrättas 2014.

Förvaltningens åtgärder:

- Åtgärder i Älvsjöskogen för att stärka de ekologiska och rekreativa värdena inför reservatsbildningen.
- Inventering av vilka åtgärder som behövs i Solbergaskogen för att stärka de ekologiska och rekreativa värdena inför den stora befolkningsökningen i Solberga.
- Göra en ekologisk inventering och ta fram en vårdplanering för parken vid Herrängens gård.
- Arbeta för att fler verksamheter deltar i vårens skräpplockardagar.

5. Miljöeffektiv avfallshantering

Kommunfullmäktiges indikator:

Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling.

Nämndens aktivitet:

Alla verksamheter ska sortera ut papper och förpackningar.

Förvaltningens arbetssätt

De flesta verksamheter som serverar mat, sorterar också ut matavfall för biologisk behandling. De som inte gör det ska se över möjligheten att införa sådan sortering. Hinder för sortering kan vara brist på utrymme i soprummet eller ett soprum som delas med andra boende. Samtliga enheter sorterar papper och förpackningar.

Förvaltningens åtgärder:

- Alla verksamheter som serverar mat ska sortera ut matavfall om det är möjligt.
- Alla verksamheter ska sortera ut papper och förpackningar.
- Verksamheter med överblivna inventarier ska undersöka om de kan återanvändas inom förvaltningen, innan de kasseras.
- Farligt avfall ska hanteras på rätt sätt på alla enheter.